СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 164. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 17. липня, 1928. VOL. XXXVI. No. 164. Jersey City, N. J., Tuesday, July 17, 1928. THREE CENTS.

БОРОТЬБА НЮБЕДФОРДСЬКИХ СТРАЙКАРІВ ЗА ПРАВО ПИКЕТОВАННЯ

СТРАЙКАРІ ЗАКИДУЮТЬ ПОЛІЦІЇ НАРУШЕННЄ ПРАВ РОБІТНИКІВ.

НЮ БЕДФОРД, Масечусетс, 14. липня. — Увага сеї околиці звернена тепер на боротьбу між страйкуючими робітниками місцевих ткальняних фабрик та міським урядом. Боротьба почалася з того, що мейор та поліція зборонили відбувати демонстрації страйкуючих робітників та масові пикети.

Обурені на сю зборону робітники хотіли відбути демонстрацію без дозволу поліції, а тоді поліція заарештувала аранжерів сего пляну, а суд покарав їх вязницею. Тоді знова осуджені заповіли, що вони підуть великою делегацією до мейора домагатися дозволу на параду. Страйкуючі робітники кажуть, що міський уряд не має права ні зборонити пикетовання ні зборонити паради, поки вони не нарушили публичного спокою.

Поліція висуває також проти робітників закид, що робітники пикетували доми страйколомів. Поліція арештувала такі пикети під закидом недозволеного парадовання, а страйковий комітет обороняє перед судом право робітників до такої демонстрації.

ПРОТИ-ФАШИСТСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРЕД КОНЗУЛЯТОМ.

ПОЛІЦІЯ РОЗГАНЯЄ ГРОМАДУ ДЕМОНСТРАНТІВ.

НЮ ЙОРК, 14. липня. — Невеличка групка мущин і робітників, представляючих так званий міжнародний комітет оборони робітників, пробувала урядити перед італійським конзулятом у сьому місті демонстрацію проти фашистського уряду за його переслідуванне нефашистів.

Демонстранти зявилися перед конзулятом з таблицями, на яких написи закидали фашистському урядови політичні репресії. Поліція без труду розігнала демонстрантів.

НІМЦІ НЕ ВСІ ЗА ГУВЕРОМ.

НАЙБІЛЬША НІМЕЦЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИСТУПАЄ ПРОТИ УГОДИ.

НЮ ЙОРК, 14. липня. — Провідники американських Німців, зорганізованих у товариства Стайбена, заперечують, буцімто всі американські Німці попирали кандидатуру Герберта Гувера на уряд президента Злучених Держав. Противники сеї кандидатури серед американських Німців уже навіть скликують нараду чільнійших демократів для зорганізовання боротьби проти кандидатури Гувера.

ПОХОРОНИ ДЛЯ МЕКСИКАНСЬКОГО ЛЕТУНА КАРАНСИ.

НЮ ЙОРК, 14. липня. — Тіло мексиканського летуна Каранси, що загинув вчора підчас свого лету з Ню Йорку в Мексико, спроваджено до Ню Йорку, щоби виставити його на катафальку, а відтак справити парадний похорон.

Американський уряд вислав сейчас до мексиканського уряду кондоленції з приводу нещасного випадку, а відтак запропонував мексиканському урядови послуги американського военного корабля „Флориди"; американські военні моряки мали би відвезти тіло Каранси в Мексико. Мексиканський уряд відмовився від сеї прислуги. Тепер американський уряд відошле тіло зелізницею. Похорон відбудеться в Ню Йорку в середу.

СМИТ ВІДПОВІДАЄ ВИЛЕМОВИ АЛЕНОВИ ГВАЙТОВИ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 14. липня. — Губернатор Ал. Смит, демократичний кандидат на уряд президента Злучених Держав, дав газетярам свою відповідь на публичну промову відомого канзаського редактора Вилема Алена Гвайта.

Смит каже, що всі закиди, піднесені Гвайтом, були інспіровані о. О. Р. Милером, суперінтендентом „нюйорської стейтової горожанської ліґи". Смит подрібно виказує, як звернені проти нього закиди опираються на перекручуванню фактів та недоповіданню.

ГЕФЛИН УЖЕ ЗЛОСТИТЬСЯ НА ГАЗЕТИ, СМИТА НЕ ЗГАДУЄ.

ОЙЛ СИТІ, Па., 14. липня. — Сенатор Гефлин з Алабами виголосив тут одну зі своїх звичайних політичних промов. Збори скликали для нього провідники Ку-Клакс-Клена. На збори зявилося до 700 осіб.

Більша частина промови була закликом до протестантів пробудитися та побачити перед собою „католицьку небезпеку". Говорив він, що в краю працює католицька машина, котра хоче захопити політику краю в свої руки.

Ся політична машина, мовляв, змірає до того, щоби довести до війни між Мексиком і Злученими Державами.

У другій частині своєї промови говорив він про ті чинники, що на його думку не даються сконсолідувати американські протестантські суспільні опінії. Він говорив, що американська преса побирає субсидії й тому не розкриває „католицької інтриґи". Слухачі звернули увагу, що бесідник не згадував імени Ал. Смита.

ЗАГАДОЧНЕ ВБИЙСТВО.

ФРИПОРТ, Лонг Айленд, 15. липня. — Один фармерський робітник натинувся нині рано на тіло вбитого чоловіка. Тіло було завинене в мішок та лежало в корчах. Поліція розпізнала в нім Вилема Гилбрайда, богатого бруклинського контрактора. Всі кишені вбитого були вивернені. Його руки були звязані.

Поліція довідалася, що мешканці довкола люди чули в ночи стогнання людини.

СТРАЙК ВЛАСНИКІВ КАВАРЕНЬ ТА РЕСТОРАНІВ.

БРУКСЕЛЯ, 13. липня. — Власники 15.000 каварень та ресторанів в столиці Бельгії склали протест проти рішення уряду примусити закривати підприємства на одну годину рано та проти відмовлення знизити таксу на алькоголь.

На відбутій нараді власники постановили закрити каварні та ресторани на 24 години в день, коли король та королева вернуть до Брукселі з поїздки в Конго.

ФРАНЦІЯ ВИГОТОВИЛА ВІДПОВІДЬ НА ПРОПОЗИЦІЮ КЕЛОГА.

ПАРИЖ, 13. липня. — Французький уряд уже виготовив відповідь на пропозицію Келога признати війну поза законом. Відповідь доручиться американському амбасадорови в день національного свята 14. липня. Міністер закордонних справ Бріян є тепер на вакаціях в Нормандії і дорученння відповіди виконає його секретар.

НАРАДА ПОЛЯКІВ З УРЯДОМ У. Н. Р.

ВАРШАВА, 13. липня. — Тут відбулася нарада межи представниками уряду У. Н. Р. та деякими лідерами польських політичних партій. На нарадах були присутні Грузини та представники „Вільного Козацтва". Кажуть, що до Варшави має приїхати кілька визначних грузинських діячів з Н. Жорданія на чолі.

ЛАВРИ ЛИНДБЕРГА НЕ ДАЮТЬ ЇМ СПОКОЮ.

БРЕСТ, Франція, 13. липня. — Сюди прибув з Марсилії поручник Луї Парі, який за два-три дні, коли дозволить погода, вибирається на морському аероплянї через Атлантійський океан.

ПОЛЯКИ КЛЯНУТЬСЯ, ЩО ВИЛЕТЯТЬ В НЕДІЛЮ.

ПАРИЖ, 13. липня. — Польські авіятори Ідзіковський та Кубеля заповідають, що вилетять в неділю рано до Америки. Вони вже вибираються пять місяців, але все щось їм перешкаджає, і навіть була чутка, що вони цілком відкладають подорож.

ЗГОРІЛО 6 ЛЮДЕЙ.

КРОЙДОН, Англія, 13. липня. — Підчас іспиту запалився аероплян, в якому під той час знаходилося 6 осіб. Всі загинули.

Аероплян мав перевозити товари з Лондону на континент. Окрім пільота загинули дві жінки та трое служачих на аероплянї.

66-ЛІТНІЙ ПЛИВАК.

ГАМБУРГ, 13. липня. — Др. Зигфрид Шіф, лікар з Берліна, не дивлячись на поважні літа, переплив віддаль між Гамбургом і Гельголяндом, пробувши у воді 4 години 56 мінут.

Гельголянд — се маленький островець, який находиться у Північному морі, чверть милі на схід від острова Рок.

РУМУНСЬКІ ЦИГАНИ.

Представники румунського правительства і державного банку робили в Берліні заходи, щоби Німеччина допомогла до санації румунських фінансів. Німеччина відмовила.

НОВІ ГРАНИЦІ ПРАВОСЛАВНИХ ДІЄЦЕЗІЙ В ПОЛЬЩІ.

На основі проекту православного митрополита Дениса у Варшаві має бути переведена зміна границь православних (переважно українських) дієцезій у Польщі. На основі цього проекту, затвердженого вже польським правительством, буде в Польщі пять православних дієцезій, а саме: волинська, поліська, виленська, гродненська і варшавська. Яскраво зазначується тут політика Польщі і повільного її пляном митрополита Дениса, бо ось Холмщину і Підляшша, території з українським населенням, включено до — варшавської дієцезії, щоб їх тим робом відірвати від суцільно української території.

ПОРОШКИ ЗАМІСЦЬ ЩІПЛЕННЯ.

Французькі вчені винайшли новий спосіб забезпечення від зарази, як тифу, дезинтерії й холери, а саме: замісць вціплювати матерію під шкіру, виробили порошки, які досить уживати на протязі трох днів по разу що дня і наслідок буде той самий, що й при підшкірному щіпленню. Теорія, яка привела їх до практичних спроб, дуже проста. При дезинтерії, холері й тифі зародки хороби дістаються до організму через уста і слабість розвивається в малій кишці, тому природна дорога для охоронної вакцини йде також через рот. Трудність була тільки в тім, щоб вакцина пройшла в стінки кишок і залишалась у них, а не перейшла далі разом зі стравою.

ЧУДАК ПІЯНІСТ.

До Парижа, після Берліна, приїхав з Італії визначний жидівський піяніст Володимир Пахман, щоби відсвяткувати своє 80-ліття ріжними концертами. Він часто концертує в Англії та Америці і грає головно Шопена, якого виконавцем він був колись один із перших у парижских і лондонських сальонах. Пахман вирізнюється від усіх сучасних піяністів тим, що підчас гри на прилюдних концертах голосно розмовляє із слухачами, звертаючи їхню увагу на то чи інше місце своєї інтерпретації та технічного виконання. В Америці, де люблять всякого оригінальність, він має великі успіхи; в европейських містах публика, збентежена авторекламою Пахмана підчас його гри, часто реготеться.

ЗАБОБОНИ „ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ".

ПАРИЖ, 13. липня. — Великий князь, один з вуйків убитого царя, заявив журналістам, що коли біографічні дані не доказують, що польська „дзевуха" Чайковська є дійсно царська дочка Анастазія, то він, як спірітуаліст, висовує теорію, що в тіло Чайковської вселився дух царівни.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ ІНЖИНІРІВ.

В Москві арештовано головного директора тресту „Югосталь" та кількох інших інжинірів цього тресту. Арештування одного з інжинірів, Плоткіна, послідувало безпосередно після його повороту з закордону, куди він їздив офіціяльно з большевицькою комісією.

НОВИЙ РІД КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ.

Противбольшевицька агенція „Русспрес" повідомляє про новий декрет ради комісарів, у якому є постанова, що агітація проти збіжевої політики большевицького уряду та проти апровізаційних установ буде карана як контрреволюція. У відношенні до хліборобів, які скривають запаси збіжжа, буде приноровлений найвищий вимір соціяльної оборони, себто кара смерти.

ВДЯЧНІСТЬ МАГАРАДЖІ.

Магараджа з Бірми, завзятущий спортсмен, думав довго над тим, як нагородити грача в поло, що в останній мент, коли партія була безнадійна, побив противника нежданим „голем". І придумав. Він покликав його до себе і призначив його... міністром фінансів, але... тільки на тиждень. Як видко: спорт у Бірмі стоїть високо, але фінанси ще вище!

ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ САМОГУБЦЯМ.

У Відні відкрили „Т-во допомоги самогубцям" з метою рятувати тих, що хотять розпрощатись із життям. Хоча про організацію товариства преса не повідомляла, вже на день перед його відчиненням 12 кандидатів на самогубців прийшли до бюр товариства прохати ради. Організатори цієї новочасної інституції заявляють (щоби не лякати ворогів життя), що не мають наміру перешкаджати їм, а прохають тільки дати їм знати, заки зроблять спробу смерти, щоби товариство „допомогло втомленим життям здійснити їх намір, хутко і без болю". Товариство має 12 членів, які чергуються в бюрі по двоє: один мущина і одна жінка. Більшість тих, що шукали досі поради, це люди в віці між 30 і 50 роком, безробітні. Невідомо, чи товариство обходиться самими радами, чи теж зможе приходити з матеріяльною допомогою тим, що в розпуці.

ПІДВИШКА ПЛАТИ „БЕЗСМЕРТНИМ".

40 членів „Французької Академії" зберігає досі статут із 1795 р. Разом із ріжними цетиканими правилами цього статуту досі мав силу теж закон про їх плату. Там сказано, що уряд призначує їм 1500 фр. річної пенсії, „щоби вони могли жити без недостач". Тепер за ці гроші „академик" може прожити тільки місяць і то без рідні. Теперішний уряд зробив жест і підвищив „безсмертним" плату на 5,000 фр. річно, за що, річ ясна, теж ніхто з них не в силі прожити. На щастя кожний із них пише що року бодай одну книжку, не так з думкою про свою безсмертність, як з думкою про смертні потреби.

ВІДГОМИН ПРОСКУРІВСЬКОГО ПОГРОМУ.

В Харкові відбувся недавно процес проти одного з учасників проскурівського погрому, Степана Мільчука, якого засуджено на 11 літ тюрми.

САРАНЧА НАД ПОЛЬЩЕЮ.

В західній корінній Польщі в околицях Накла появилася була саранча, спричинивши на полях значні шкоди. Місцеве населення в страху перед саранчею ховалося по домах.

ІСТОРІЯ КАТАСТРОФИ „ІТАЛІЇ" ЗАПЛУТУЄТЬСЯ

ЛЕДОЛОМ „МАЛИГИН" ШУКАТИМЕ АМУНДСЕНА, „КРАСІН" ПІШОВ ЗА ЧУХНОВСЬКИМ. ТРАГЕДІЯ ДОКТОРА МАЛЬГРЕНА.

МОСКВА, 15. липня. — Московська комуністична преса зі всіх боків атакує Нобіле. Московська „Правда" містить довжезні статті проти італійського дослідника. Большевицький футуристичний поет Маяковський помістив фейлетон під заголовком: „Крест та шампанське". В фейлетоні він говорить таке: „Фашистський генерал, що повіз хрест на бігун, покинув своїх товаришів. Той, який пив шампан на славу Італії, покинув своїх товаришів умирати". Далі Маяковський говорить: „Ми чекаємо відповіді від Нобіле. Чому він утік звідтіля? Коли він лишив Мальгрена: мертвим чи живим?"

Большевицька ратункова комісія зачала слідство над смертю шведського метеорольоґа доктора Мальгрена. Мета слідства — виявити дійсні обставини смерти Шведа, а також звідки взялося неправдиве повідомлення, що нібито труп Мальгрена взяли на поклад „Красіна".

Ледолом „Красін" тепер плине за пільотом Чухновським та товаришами, а відтак шукатиме решту залоги „Італії", яку унесло з бальоном 25. мая.

„Малиґін", який одержав був наказ плисти до Архангельська, міняє маршруту й має обшукати південно-східний беріг Шпіцбергена, де, як дехто догадується, мабуть бути Амундсена з чотирма товаришами, які вилетіли на французькому гидроплянї 18. червня на розшукання залоги „Італії".

Шведські комуністичні газети вимагають слідства над смертю метеорольоґа Мальгрена, та отверто обвинувачують ген. Нобіле.

Норвежський премієр міністрів звернувся до населення здержатися від поспішного осуджування Нобіле. Признаючи його оповідання про катастрофу неяснии, премієр просить не нападати на людину, яка є хора та страдає.

„СВОБОДНАЯ ТОРГОВЛЯ", АЛЕ ЧИ НА ДОВГО?

БОЛЬШЕВИКИ ЗНОВА ДОЗВОЛЯЮТЬ ВІЛЬНУ ТОРГОВЛЮ

БЕРЛІН, 14. липня. — Микоян, комісар торговлі в СССР, видав декрет, по якому касуються попередні обмеження торговлі збіжжам. Власти на місцях одержали суворий наказ наперед не примушувати селянство продавати хліб по цінах, які встановив уряд. Від нині селяне мають право продавати хліб кому хочуть.

Цей декрет цілковито змінює політику большевиків, а викликаний є тим, що селяне в осени можуть зменшити ще більше засівну площу. Для того, щоби уникнути голоду 1921-1922 років, уряд іде на уступки.

Одначе, не дивлячись на декрет Микояна, який ухвалив Центральний Комітет партії, в урядових колах вважають цей крок тимчасовим. Кажуть, що декрет це провокація, аби селяне сіяли, а пізніше, коли уряд побачить, що „часники" (приватні торговці) скупили богато хліба, він зареквірує більшу частину, під закидом „злобної спекуляції". Селяне мають тепер деякі полекші, але вони кажуть, що тільки той, хто не знає большевиків, може повірити в щирість большевицького дозволу „свободної торговлі".

ВСЕ ДОБРЕ, ТІЛЬКО ХЛІБА НЕ ХВАТАЄ.

ЛОНДОН, 15. липня. — Після короткої перерви кількох днів большевики знова купують за кордоном збіже, головно пшеницю.

За два дні вони купили в Канаді 50,000 тон для негайної відправки в СССР. Крім того большевицькі агенти скуповують хліб в Голяндії та Німеччині. Завдяки тому ціна на зерно піднялася.

МАСОНСЬКІ ЛЬОЖІ В СССР.

МОСКВА, 14. липня. — В Ленінграді викрито масонську льожу, яку регулярно навідувало багато людей.

Як відомо, всякі організації, не звязані з совєтським урядом, жорстоко переслідуються, і навіть такий клюб, як клюб чужинецьких кореспондентів, большевики не дозволили.

Большевики порівнюють викриту організацію з фашизмом, Ку-Клукс-Кленом та Ватиканом, а їх членів з американськими міліярдерами: Фордом, Ракефелером, тощо.

На чолі льожі стояв якийсь Астромов-Кириченко-Ватсон, доктор прав, шахрай, шпіон підчас великої війни на користь чотирох держав, який у перших роках комунізму займався продажею порошку проти паразитів. Головним помічником був член Ленінградської Юридичної Академії Гредінгер. Третім спільником був Отто Мабес, автор книжки про окультизм, який уважає себе перевоплощенням одного з коханців цариці Катерини та достойним переємником Распутіна.

До тої льожі належали ще другі „контр-революційні організації", як: „Космічна Академія Наук", яка складалася з адвокатів, лікарів, сенаторів, тощо, які вели тайну антибольшевицьку пропаганду; „Синій Інтернаціонал", зложений зі самих дворян; „Тайное братство" та „Товариство бувших приятелів Вирубової і Распутіна". Всі ці організації складалися з бувших графів, князів та дідичів.

ІНВАЗІЯ ТУРИСТІВ В СССР.

МОСКВА, 14. липня. — В СССР тепер можна спостерігати велику кількість екскурсантів, особливо американських. Минулого тижня прибуло більше ніж 150, з яких 30 видатні педагоги з професором Дюї на чолі. Решта найбільше студентські групи, деякі члени котрих бували в Росії і перед революцією. Готелі переповнені чужинецькими екскурсантами.

Туристи стараються побувати усюди, де дозволено і дуже розчарувалися, що професор Павлов не приняв їх, а поїхав грати в городки (гра подібна на цурку).

Imperfect in original

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАУКА НЮБЕДФОРДСЬКИМ ПАНАМ

Властителі фабрик ткальняних виробів у Ню Бедфорді пробували доказати краєви, що їх робітники ждуть отворення фабрик, як каня дощу, але стрінулися тут з неприємною несподіванкою. Фабриканти голосили, що робітники властиво не мають ніяких жалів до підприємців, а тільки дали побаламутитися несовісним аґітаторам, а тут, як отворено фабрики, до роботи не зголосилося й двайцять робітників.

Невдача фабрикантів мала для них ще й ті неприємні наслідки що про стан ткальняних підприємств у Ню Бедфорді знова заговорили американські ґазети, і заговорили часто богато, не зовсім похлібного для властителів. Показується, що виріб гарних бавовняних продуктів у Ню Бедфорді мав послідними роками золоті жнива. Були роки, що підприємства оголошували своїм шеровцям по 200 процентів дивіденди та що виплачували готівкою по 26 процентів. Фабрики гонили всею силою пари. Продукція росла, і ринки завалювано виробами. Се мусіло довести до крізи. Кріза наспіла в січни сього року, коли фабриканти постановили знижити продукцію до жовтня о 20 процентів. Але ще в лютім сього року фабрики виробляли більше, як в лютім минувшого року. У квітни сього року фабриканти без ніяких переговорів з робітниками, без ніякої остороги, проголосили нагло, що вони знижують робітничу заплату о 10 процентів. Робітники сейчас заявили, що фабриканти хочуть викликати 30,000 робітників на страйк, щоби в сей спосіб звалити на робітників кошти зменчення продукції, на яку фабриканти вже рішилися. Робітники пішли на страйк, але, розуміючи добре гру фабрикантів, постановили провчити фабрикантів не вживати на будуче такого оружа.

Фабриканти розраховували, що як робітники вже „відпочинуть" на стільки, на скільки треба фабрикантам, вони будуть могти наново отворити роботу в фабриках. Тепер якраз сей час наспів, і фабриканти проголосили, що вони отвирають фабрики для роботи та запрошують робітників працювати. Фабрики отворено, вставлено сторожів для береження скебів, але робітники до фабрик не вернули. Робітники показали, що вони мають до фабричних зарядів дійсні, добре обдумані жалі, та що сі претенсії ще не полагоджено.

Тепер фабрикантам грозить поважна небезпека. Вони викликали страйк робітників, як сього хотіли, але тепер, коли їм требаби страйк задержати, вони сього зробити не можуть. Тепер фабрикантам уже не стає товару, а покупці будуть постепенно звертатися до других фабрикантів. Богато купців стратити можуть нюбедфордські фабриканти. Фабриканти хотіли побити палкою робітників, а тут робітники схопили палку та показали фабрикантам, що палка має два кінці.

УНІВЕРСИТЕТ ПРОСВІТИ ЧИ ЗАТЕМНЮВАННЯ?

Послідними часами стала в Америці ширити „свою науку" група знаменитого „соціолуха" Микити Шаповала.

Збанкротувавши остаточно в Европі, цей знаменитий „соціолух" приїздив до Америки трохи зібрати від „робітничих щедрот" для дальшого животіння на еміґрації. Повернувшись в Европу, М. Шаповал вислав до Америки свого заступника. Сим заступником є п. Никифор Григоріїв, котрий був колись „председателем кіевскаго савета салдатскіх і рабочіх депутатоф", а „председательствував" у тому „саветі" в початках революції 1917 року, саме тоді, як сей совіт вів шалену боротьбу з Українською Центральною Радою в Київі.

Пізніше цей „председатель савета" був і членом Центральної Ради, і членом уряду УНР., коли той навязував зносини з Поляками й навіть особисто пан Григоріїв згоду з Поляками підпирав до часу. Як у Тарнові український уряд вже не мав гроший оплачувати „міністрування" Григоріїва, потягнуло його в Чехію, де з п. Шаповалом знайшов нове жерело з ласки московських соціялістів-революціонерів. Тут Шаповал-Григоріїв підписали федераційку України з Московщиною, а Чехи почали давати на „культурні потреби" іміґрації з Росії грошеву допомогу.

Нарешті й те жерело стало висихати, Шаповал та Григоріїв залишилися, як той рак на мілині. Побачивши, що в „партію соціялістів-революціонерів" не втягнеш більшої скількости еміґрантів, вони вирішили пошукати помочи в Америці, де власне тоді найшлася співзвучна їм орґанізація, яка саме тоді власне потребувала ідеї.

Як принаду для американської іміґрації пп. Шаповал та Григоріїв утворили „Робітничий Універсітет". Знаменитий український „соціолух" Микита Шаповал почав писати лекції по соціольоґії, або як кажуть в Европі, по „Микитольоґії". Лекції написані „знаменито", але ми радимо кожному „студентови" того університету, щоби удевнитися, що Микита Шаповал колись писав дійсно добре й простим людям зрозуміло, прочитати його брошурку на 78 сторінок „Про ліс. Як розводити ліс, доглядати за ним і хозяйнувати в нім". Хоч ця книжечка стара, бо видрукувана ще в 1909 році, це ще коли М. Шаповал з нагаєм в руках доглядав ліс у дідича Терещерка, всеж вона свідчить, що Микита Шаповал тоді вмів писати гарно, зрозумілою мовою й виявляв повне знання предмету, про який писав.

З другого боку, „професор університету" Н. Григоріїв взяв на себе викладати українську історію. З тим, як він „викладає" історію України, ми можемо ближче познайомитися на його лекціях, з якими він гасає по Америці. Старий сільський учитель мав на старість літ досить нагоди доучуватися історії, але він замісць того створив свою власну українську історію. От Никифор Григоріїв і проводить в своїх лекціях, що властиво історія України починається з того часу, коли він був „председателем савета" в Київі. Передтим історії України не було, не було історії українського народу. Український нарід був ніщо, погній своїм сусідам. Тому то Григоріїв ще перед війною в своїй „науковій праці", в десятикопіїчній брошурці „Мораль" доказував, що українському народові вже прийшов час перестати бути погноєм инших. А для того, щоби наш нарід став рівноправним з своїми сусідами, то Григоріїв радив нашому народови засимілюватися з Поляками, Москвинами, Румунами і т. д.

Український нарід нібито й не мав своєї історії, аж поки він, Григоріїв, не почав її творити та по свойому „викладати". Найзавзятіші вороги українського народу також твердять, що український нарід своєї історії не має. Вони знають, що відобравши від нього всю історичну минувшину, вони лекше змоглиб його підбити та засимілювати. По що таке проповідує пан Григоріїв? Щоби виправдати свою „федерацію" з купкою виключених з партії московських соціялістів-революціонерів?

Піддавати критиці „виклади" пана „професора" Григоріїва по „історії" не виплатиться й немає потреби — такі вони наївні, щоби не сказати більшого. Для підручного „соціолуха" Шаповала, „професора" Григоріїва зовсім незрозумілі соціяльні відносини в старих княжих часах, чи навіть в часах гетьманських. Для нього кожний український князь був представником капіталу, визискувачем, а нарід український — робітничою клясою, яку той князь визискував.

Те, що князь був лише старшим „дружинником", який разом з своїми воїнами ділив і горе й радість, що князь також само ходив босий у простій сорочці, як кожен вояк, що князь перший вів свої війська до бою й разом з ними падав на полю бою, для Григоріїва це не зрозуміло. Він українських князів уявляє подібними до російського імператора, чи німецького кайзера. Григоріїв очевидно припускає, що вже тисячу років тому на Україні було капіталістичне господарство, що тоді вже нарід ділився на кляси так як нині, і т. д.

І коли нарід оспівує походи своїх князів, коли нарід оспівує й величає подвиги своїх гетьманів, то це зовсім не звязане з історією народу, а лише з „визискувачами" його — так каже Григоріїв. Для п. Григоріїва булаб тоді історія українського народу, колиб у ній нічого не говорилося про вождів того народу, що вели його до політичного, культурного, національного й економічного прогресу. Очевидно й перші писані закони українського народу „Руська Правда" Ярослава Мудрого для Григоріїва се закон, який визискувач князь видав в інтересах „капіталістів".

Нас мало дивує п. Н. Григоріїв своїми викладами, але більше дивують ті, що є для нього тут „антрепринерами", та ті, що слухають його „вчених" викладів. Думаємо, колиб хтось виступив серед тих же слухачів з „викладами" про Вашингтона, чи про Линколна, малюючи їх представниками кляси визискувачів, деспотами, як Григоріїв малює наших князів та гетьманів, то навряд чи далиб йому вдруге розкрити уста для лекції такиж наші люде. А в оборону свого рідного ніхто ані писне.

ЩАСЛИВА КРАЇНА.

Мало є напевно країв в Европі, які можуть похвалитися таким великим загальним добробутом, суспільним ладом і порядком, як невеличка Бельґія. Може бути, що власне ця її „великість" себто малий ґеоґрафічний розмір у порівнанні з такими потугами як Франція і Німеччина, позволив Бельґії так гарно зорґанізуватися і країну поставити на такій висоті господарської культури.

Нині, після 10 літ кровавої світової війни, коли здавалося, що Бельґія вже ніколи не піднесеться з економічного упадку, є там загальний добробут, знаменита доцільна орґанізація праці політичної, господарської, наукової, а рівночасно елементарні змагання до розвитку в кольоніях. Подорожний, що відвідував би Бельґію, надармо старався би віднайти руїни і втрати, які заподіяла війна.

Все, або бодай все, що понищили гармати і літаки, понаправлялювано, як пристало на цей працьовитий нарід. Сама Брюкселя пропорціонально найменше потерпіла, зате поменші міста, як Лієж, Ґандава, Бріж, Лювен або Іпр, перейшли через справжнє пекло олова й пороху.

Нині це вже належить до минувшини. Практичний Бельґієць вже про те не думає. Списав собі втрати тай взявся до праці з витревалістю, яка є практичною для бельґійського народу. Віджила торговля. Антверпія, горда своїми двацять кількома міліонами тон кораблів, які щороку причалюють до її берегів, на брукссльській біржі гамір маклерів, на передмістях Лієжу, Шарльроа чи Турне працюють фабрики, а на пляжах бавляться діти.

Щоправда, бельґійський франк упав (175 франків за 1 фунт стерлінґів, замісць 25), але є його більше в курсі і всі більше заробляють, тож біди не відчувають. Тепер обіговою монетою є „бельґ" або 5 бельґійських паперових франків і всі є вдоволені, бо мають враження, що вернули добрі передвоєнні часи, себто, що харчі коштують тільки, що перед війною. В порівнанні до найближчих сусідів життя в Бельґії дешевше і богато вигідніше.

Хто купить залізничий білет за 200 франків, може за пять днів обіхати цілу Бельґію здовж і вширш, оглянути всі скарби старої ґотицької архітектури і флямандського барока. Нема напевно країни на світі, яка на такім малім просторі зібрала би на протязі століть такі чуда в ґотицьких вежах катедр і ратушів та суконниць (Іпр) і тим подібних середньовічних муніціпальних будинків, як Бельґія. А все це вдержуване з незвичайним пієтизмом і порядком.

А хто не любить музейних памяток, найде богато несподіванок у парках, лісах (Боа де ля Камбр, Ґронвальд), елеґантні гостинниці, ресторани, молочарні.

Можна відвідувати поля битви над Ізерою (1914) і під Ватерльо (1814). Одначе з наполеонських традицій не богато лишилося; якийсь скромний обеліск. Зате поля битви Фляндрії з окопами і підземними твердинями та кривками пригадують добре криваву, так недавню дійсність.

ПРИПОВІДКИ.

Хто найде серце, той стратить голову.

Схована іскра страшніша від отвертого вогню.

Ніколи не давай непрошеної поради.

Краса годує око, але смутить душу.

Він: Панно, Орисю! Я люблю вас! Лежу у ваших ніг, як невільник!

Вона: То я поступлю з вами як з невільником: даю вам волю, можете йти!

В. Кедровський.

1917 РІК.

(158)

— Хто такі, яка частина?! — питаю, думаючи, чи не Капкан так швидко привів свій полк.

„Курінь імени Шевченка"! — чую відповідь.

— Звідки прибули?

„З Хмільника"! Се буде мабуть верст шістьдесять від Київа.

— Хтож вас надіслав сюди?

„Та ніхто! Почули, що у Київі Штаб Округи проти Центральної Ради, так ми ото й чкурнули до Київа на допомогу своїм. Сьогодня ще за темна вирушили, та так таки пішли, майже не відпочиваючи, одним махом дібралися сюди. Якби не такий дощ та грязюка, ми були би ще за видна" — розповів мені командант сього куріня.

Для нас се була велика, приємна несподіванка. Курінь сей був сформований давніше „самочинно" з Українців-вояків, здається другого корпусу ґвардії, що були розташовані в районі Хмільника.

Після того, як я подякував в імени Центр. Ради і Ґенерального Комітету сим патріотам, Шинкар визначив місця їх розташування і термін відпочинку, щось усього кілька годин. В бадьоро-піднесеному настрою, з піснями, в пітьмі під страшним дощем проходили мимо нас вояки, виконуючи першу дизпозицію свого штабу.

Так почав свою боєву службу уже виключно для української справи сей курінь імени Шевченка. Прекрасно дисциплінований, високо патріотичний, він за півтора-два місяці загинув на своєму боєвому пості. Військова наша команда не мала змоги, а часто і просто не вміла щадити красші свої сили. Отже сей курінь був нарешті засмиканий, виснажений до такої міри, що людий його впрост замучила хороба в додаток до тих боєвих страт і страт хорими, які він увесь час ніс, не маючи одної доби, аби вилізти з вагонів, почиститися і упорядкувати себе. Кидано його скрізь по Київщині, Чернигівщині, Полтавщині на боротьбу з ріжними московсько-салдатськими ексцесами, грабіжництвом, вибухами погромів, або для здавлення большевицьких виступів. У кождім випадку курінь сей поступав хоробро, рішуче, з повною саможертвою і нарешті уже в боротьбі з реґулярними большевицькими військами останки його загинули зі славою й честю. Але тому, що в складі його не було патріотів-крикунів, що реклямували всяке найменше виконання звичайного свого обовязку перед своїм народом, вихвалюючи свою „саможертву", „відданість інтересам" і т. д., про перший український курінь імени Т. Шевченка мало хто знає та шанує память його невідомих героїв. Курінь сей був оден з найліпших і відданих для ідеї боротьби за визволення свого народу в ті часи початків збройного конфлікту з Московщиною. Курінь сей, не маючи у себе „відомих українських патріотів" за провідників, був дійсним символом української щиронародньої армії і виразником військових її ідеалів: патріотизму, чесности, карности і відваги. Дуже шкодую, що моя память не зберегла імен командного складу сього куріня, який був одночасно й ідейним керманичем його.

На другий день, по прибутті куріня імени Шевенка, наспіли відомости від члена Ґенерального Комітету С. Письменного, який, довідавшись, що через ст. Коростень будуть проходити відділи 3 піх. (української) дивізії, виїхав туди, аби замісць західного фронту, повернути їх до Київа. Письменний повідомив, що він йде з Полуботківським полком нам на підмогу. Над вечер дійсно прибув перший відділ полку імени Полуботка з командантом полку на чолі, старшим унтер-офіциром (коли мене память не зрадила, то то був Зелений, пізніше відомий повстанський отаман). Командантом був унтер-офіцир тому, що майже увесь офіцирський склад, що був у сьому полку призначений на фронт, складався з Москалів, які відмовилися повертати на Київ і залишили полк. На протязі найблизшої доби увесь Полуботківський полк прибув до Київа і став до дизпозиції штабу Павленка, аби докінчити те діло, яке він почав був 5 липня захопленням влади в українській столиці з московських рук.

З останнім відділом прибув Письменний і розповів про ту боротьбу, яку йому довелося вести з командним складом всіх ранґ у сій українізованій дивізії, щоби повернути хоч один полк на допомогу Центральній Раді. Майже все офіцирство було проти того, щоби йти на допомогу Раді, хоч би і проти большевиків, бо, мовляв, „для нас всьо равно большевікі ілі Центральна Рада". Тому майже увесь старшинський склад залишився на Коростені, а відділи Полуботківського полку, пізніше і инших, пішли до Київа під командою нечисленних кадрів українських старшин та головно підстаршин, які були всі Українці.

З прибуттєм Полуботківського полку наш штаб відчув уже зовсім твердий ґрунт під ногами і вирішив негайно перейти до активної боротьби за захоплення влади у Київі, тимбільше, що кождої години до Київа могли підійти війська тимчасового уряду під проводом помічника комісаря південно-західного фронту, яких передні частини затримували залізничники на відтинку Козятин-Хвастів.

Наша активність, розклад військ штабу округи та все наростаючі поразки їх у боях із большевиками на улицях Київа, а також поразка Константинівської школи та бомбардовання будинків Штабу Округи, де була зібрана вся команда Округи, важкою артилерією зза Дніпра примусили штаб Округи поспішно переїхати в район Кадетського Гаю, де по його дизпозиції мали збиратися війська „вірні тимчасовому урядови". Поспішний перехід штабу Округи був подібний до панічної втечі, тимбільше, що війська його своечасно про переїзд штабу не були повідомлені, а коли вони довідалися, що Штабу Округи у Київі уже нема, то їм вдавалося, що він дійсно втік, покинувши їх на власні сили й волю. Се внесло в осередок їх остаточну деморалізацію. Сим скористувався наш революційний штаб для переговорів у напрямку мирного закінчення конфлкту, які нарешті скінчилися миром.

На його основі війська Тимчасового Уряду і юнаки могли вільно залишити Київ і виїхати з України. Таким чином, так би мовити, до ґенерального бою між військами Штабу Округи й українськими не прийшло.

Ще не зовсім закінчивши полагодження справи з військами Тимчасового Уряду, революційний штаб перейшов до боротьби з большевиками. Як перший крок він припинив видавати з арсеналу зброю і боєві припаси большевикам, тимбільше, що делеґати їх на знак протесту проти резолюції Ради, яка осуджувала виступ большевиків, уже вийшли зі складу Центральної Ради, залишаючись покищо в революційному комітеті. Припинення видачі їм зброї й амуниції дуже било большевиків, бо вони саме розпочали з горячковим поспіхом озброювати, чим тільки могли, свою робітничу червону ґвардію.

На засіданні всеукраїнського революційного комітету, в якому від большевиків брали участь їх київські лідери, Г. Пятаков, Затонський і Іванов, вони, заявивши свій протест проти невидачі зброї на записки їх штабу, запитали, що се значить і чи не гадають Українці зірвати своє співробітництво з ними? Як звичайно, почалися на сю тему дебати. Большевики доводили, що Українці, „что то затевают і хітрят" — а Українці виправдувалися і т. д.

Маючи гадан висше директиви довести у відповідний момент у революційному комітеті до розриву з большевиками, і рахуючися з загальною ситуацією, я рішив, що настав сей відповідний момент. Швидко збігав на другий поверх до штабу, щоби упередити його, що спробую тепер же довести до розриву з большевиками. Штаб цілковито підтримав мою гадку, бо йому уже занадто було важко працювати, балянсуючи увесь час поміж „ми з вами" і „не з вами".

Біля Центральної Ради, завжди, коли приходили на засідання революційного комітету большевики, стояли два їх панцирні авта, які, треба сказати, були одинокими у Київі. Предбачаючи можливість навіть збройного конфлікту з большевиками після розриву з ними, я наказав начальникови сторожі при Центральній Раді (від „Георгієвського полку)" посадити своїх людий в сі авта і не випускати їх із наших рук.

Дебати над запитанням большевиків затягнулися занадто довго. На домагання большевиків скласти щодо сього питання окремий договір, в якому було би зазначено, що зброя з арсеналу видається на записки українського або большевицького штабу з окрема, чи обох разом без затримки і обмеження, частина з членів революційного комітету Українців, а зокрема голова комітету Порш схилилися до гадок, що на сьому з большевиками слід погодитися.

Нарешті довелося забрати мені слово. Я розвинув ту думку, що не може бути й річи про якісь там договори з ким би то не було тут, у Київі, де одинокою військовою владою є український військово-революційний штаб, який одинокий компетентний вирішувати, кому давати зброю, а кому ні. Ся моя заява, навмисне зроблена в досить різьких і грубих формах, викликала гостру відповідь з боку большевиків, а голова Комітету М. Порш скілька разів переривав мене ріжними увагами, що, мовляв, „Ви не можете, не смієте, не маєте права так говорити". „Вас ніхто не уповажнював" та инше.

(Дальше буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„НАМ ТІЛЬКИ САКЛЯ ОЧИ КОЛЕ".

Чи чули ви, добрі люди, дещо про „Католицький Провід"? Це собі миршавенька газетка, редагована во славу епископа Богачевського. По правді вона повинна називатися: „Римо-католицький Провід".

До цеї ґазетки написав один священик зі старого краю просьбу в імени своїх парохіян, щоби „Католицький Провід" помістив відозву о жертви на будову Народного Дому в селі Новосілки. На це редактор відповідає в рубриці „Наша розмова" таке: Вибачте, дорогі Отче, що з оголошенням відозви чесних громадян з Новосілок здержалися. Не можемо на разі сповнити їх просьби й урядити для них збірку через „Католицький Провід"... На це нам совість не позваляє... Народне діло належить нам вести так, щоби ніколи з него не вийшла шкода нашій католицькій церкві. Відси наша рада така: Най новосілецька громада той Народний Дім передасть в посідання своєї українсько-католицької дієцезії, най постарається о посвідку від свого Ординаріяту, що се майно оставатиме під **цілковитою контролею і наглядом його...** а тоді зарядимо збірку у нашім органі".

Прочитавши таку мудру раду премудрого редактора „Католицького Проводу", подумав я собі: „От маєш патріотів! Вони хотілиби, щоби усякі Хомишини й Коциловські поклали свої хапчиві руки на народні установи, щоби загарбали під свою власть народне майно, а відтак щоби коверзували народом і крутили ним, як швець шкірою.

Бідні люди хай складають гріш на народні доми, читальні, хай будують захисти, сиротинці, а один чи другий біскуп, котрий ніколи не дав цента на народні цілі, всадиться на „проперти" й буде ґаздувати по своєму на чуждій народові!

Громада хай з послідного стягнеться, щоб виставити Народний Дім, а біскуп забере ключі від хати.

Забажають люди віча, зборів, так біскуп не позволить, бо це на шкоду католицької церкви; схоче громада дати представлення, урядити. відчит, так біскуп не позволить, бо це на шкоду католицької церкви. Розмістять громадяни по стінах читальні портрети Шевченка, Франка, Федьковича, так біскуп скаже викинути їх, бо це на шкоду кат. церкви, а на їх місце будуть розвішені образи Хомишина, Коциловського, Богачевського й редактора „Католицького Проводу".

Притупляють вони в народові національну свідомість, затрують українську душу і поможуть будувати католицьку Польщу по українських селах.

От куди стріляє „Католицький Провід"!

Він, сарака, сну не має, чому то ще до сьогодня епископські ординаріяти не загарбали під свою власть народних домів і читалень.

Редактора „Католицького Проводу" пориває шевська пасія, чому народ не піддає свого майна під контролю біскупів. Він волібы, щоби не було таких народних домів, ні читалень по селах, як мають бути так, як є. Він хотівби поробити з Українців Мексиканців. І принялось мені на гадку поема Т. Шевченка, „Кавказ", де він каже: „Нам тільки сакля очи коле".

Редактора „Католицького Проводу" коле в очи, чому ця „сакля", ця хата народня, ця „Січ", ці „проперти" не записані на біскупа?! Чому ця „сакля" не в езуїтських, базиліянських руках! Його коле в очи, що він серцем млоїть, чому то цей нарід добиваеться України, коли з него досить — як буде римо-католиком?!

„Якби ви з нами подружились,
Богато-б дечого навчились.
До нас в науку! Ми навчим,
По чому хліб і сіль по-чім...
Ви ще темні,
Догматами не просвіщені!
Все покажем — тільки дайте
Себе в руки взяти".

Дайте себе в руки взяти, а ми навчимо вас, що 25 міліонів закордонних Українців це шизматики, яким дорога простa до пекла, на саме дно! — бо ви догматами не просвічені!

Дайте себе в руки взяти, а ми навчимо вас, що Шевченко, Франко і Федькович проклятi Богом єретики, яким місце в пекольному огні — бо ви догматами не просвічені; дайте себе в руки взяти, а ми навчимо вас, що ключі до царства небесного у нас в кишені, і кого не впустимо до неба, тому й амінь! — бо ви догматами не просвічені; дайте себе в руки взяти зі своїми церквами, народними домами, сиротинцями, а за це ми загарантуєм вам католицьке небо з Поляками, Пілсудським, Хомишином, Коциловським і Богачевським — бо ви догматами ще не просвічені!

А не дасьте себе в руки взяти, то всі на купу разом з Шевченком, Франком, Федьковичем підете до пекла на віки вічні!...

І тут, в цьому моменті повинна відізватися в кожному народня душа, національне почуття гордости і боротьби і всі повинні крикнути грімким голосом протесту:

За радою „Католицького Проводу" не піду!"

З послідного стягнуся й дам на інвалідів, на Рідну Школу, дам на оборону невинно засуджених, на народні доми, на читальні бо любов до рідного народа я виссав з грудий матери і цеї любови не вирве з мого серця ніяка сила!

П. Ковальчик.

СМЕРТЬ ТЕЩІ.

Вмерла теща. Зять був в місті,
Продавав там коні,
Тож післали телеграму
Ось в такому тоні:
„Що робити з мертвим тілом:
Чи бальзамувати,
Чи спалити, чи у землю
Його поховати?"
Зять здригнувся, та не знати,
З горя чи з дурману,
Задумався, дальше вислав
Таку телеграму:
„Забальзамувати тіло,
А відтак спалити
Та в потрібну домовину
Порох положити.
„І у землю на три метри
Труну закопати,
То тоді вже певний буду,
Що не зможе встати!"

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за виплачення мені посмертного по моїм мужу в сумі $1,000. Так само складаю сердечну подяку урядникам і членам бр. св. о. Николая, від. 167, за їх труд, який вони понесли, та за участь в похороні мого дорогого мужа і тата родини.

Антоніна Рощіпка, членкиня У. Н. С., від. 167, в Толідо, О.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Український хор на радіо.

Хто з українських громадян має дома радіо, той буде мати нагоду почути свої рідні українські пісні, які відспіває злучений хор, себто хор „Бандурист" від Укр. Православної Громади, і хор „Боян" від Укр. Грек.-кат. Громади в Клівленді, Огайо, в середу, дня 18. липня ц. р. о годині 8.30 вечером в „Гордон Парку", під проводом п. Антона Стангритчука.

Хор відспіває: „Бандура", Вязанка пісень і „Ой зійшла зоря", а мужеський хор відспіває „Гамалія" і „Закувала та сива зазуля".

О. З.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Січова Окружна Рада замикає збірку на Дім Українських Інвалідів у Львові. — Заповідають листопадове свято. — Примирне весілля.

Окружна Січова Рада постановила пригадати своїм членам, що збірка на дім українських інвалідів у Львові замикається з днем 20 липня, та візвати всіх Січовиків Округа, себто Филаделфії, Честер, Вілмінгтон і Бріджпорт, щоби до згаданого часу предложили всі листи збірок і гроші секретарові Окр. Січ. Ради, 817 Н. Френклин Ст., (Січовий Дім), Филаделфія, Па.

Після обчислення всіх лист гроші будуть передані Обєднанню для краю, а звіт буде проголошений в часописі „Свобода".

Січовий Округ уряджує в першій половині листопада листопадове свято. До співучасти в листопадовому святі Січова Рада запросить **всі національні організації, щоб спільно устроїти спільними силами всіх Українців Филаделфії і околиць.**

Окружна Січова Рада скликує збори в справі листопадового свята на день 15 серпня 1928 р. о 8 год. вечером, в Січовому Домі 817 Н. Френклин Стр., Филаделфія, Па. **На ці збори запросила Січова Рада всі українські товариства, щоб вони прислали по двох делеґатів, з яких виберуть листопадовий комітет і виробиться та розділиться точки програми.**

На зелені свята повінчалось двоє молодят у Филаделфії — громадянин Михайло Сенюк і Марійка Слободян. На перший погляд ця справа не така важна, щоб аж про неї писати в часописі — з другого боку, згадане весілля є дуже примирне з того огляду, що молодий — себто гром. Сенюк, в день свойого весілля добрим ділом „спомянув" рідний край — себто на будову дому для українських інвалідів у Львові жертвуючи $69.00 із „завитаних" грошей.

Збірку, себто завитані гроші в сумі $69.00 передано до Обєднання, яке перешле ці гроші разом із збіркою Січового Филаделфійського Округа.

Мимоходом треба еще замітити іменно те, що филаделфійські, честерські і вилмингтонські Січовики докладають старань, щоб українським інвалідам в червні і липні призбирати троха гроша на будову дому у Львові.

Акція в даній справі йде успішно. За добрий початок свідчить збірка на весіллі у гром. Сенюка, за яку йому прилюдно належиться щира подяка. Давби Бог, щоб більше Українців пішло слідами гром. Михайла Сенюка з 2301 Брави Стр., Филаделфія, Па.

Др. В. Клодницький.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ШИКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 22. липня, в год. 1-ій пополудни в Укр. Нар. Гали, 1944 W. Erie St., при Робей ул. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости; коли сего не зроблять, будуть суспендовані. Контр. комісія здасть звіт за пів року. На мітінґу будеться приймати нових членів без вступного, тож проситься членів привести зі собою нових кандидатів. — П. Хомин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 34, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться 22. липня, у церковній гали при 31 Str. Проситься ласкаво прибути на сей мітінґ. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Запотічний, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Ґеорґія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів що мітінґ відбудеться в неділю, дня 22. липня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ, бо буде справозданнє за перший піврік і інші важні справи. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Вол. Сеґінь, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, що збори відбудуться в год. 1:30 попол., в гали церковній, 47 Говп Еве., дня 22-го липня. Кождий член має явитись на збори, бо буде справозданне фінансове секретаря і контр. комісії, а також і другі важні справи до полагодження. Не явившийся буде караний після статута грошево 1 дол., а котрий член уже має записану кару, то тепер заплатить подвійно. — М. Припхан, предс.; М. Табачук, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 22. липня, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. На порядку нарад є важні справи до полагоження. Проситься всіх членів прийти на мітінґ. Н. Гурей предс.; В. Гриньків, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 21. липня, в год. 7.30 вечером, в Укр. Гор. Клюбі, 618 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. — Р. Рубльовський, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. Запор. Січ, від. 330, повідомляє всіх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в суботу, 21. липня, точно в год. 7-мій вечером, в Укр. Домі, 72 W. John St., з тої причини, що 22. липня буде пікнік. — Л. Голіят, предс.; Т. Стриек, секр.

НЮ БРІТЕЙН, КОНН. Бр. св. Петра і Павла, від. 254, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в пятницю, 20. липня, в год. 7:30 вечером, в Укр. Гали. Кождий член повинен явитися на тім мітінґу, бо є пекучі справи до полагодження. Контр. комісія здасть справозданне. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кождий член має платити свою вкладку що місяця, як не заплатить до 7 днів по мітінґу буде суспендований. Не явившийся член без причини заплатить кару. — Ст. Ґонтарський, предс.; Д. Ребікевич, кас.; Ю. Зень, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 21. липня, точно в год. 7-ій вечером, в сали Українського Клюбу, 29 Jackson St. Уряд проситься всіх членів явитись на сей мітінґ і вирівнати всі свої належитости. Буде піврічне справозданне. Не явившийся член буде караний після статута, а не вирівнавші своєї належитости будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів без оплати вступного. — Ник. Чолій, предс.; Ник. Мазур, кас.; Вас. Мандзій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов, Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що піврічні і місячні збори відбудуться в суботу, 21. липня, в годині 8-ій вечером, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та ул. проситься всіх членів прийти на збори, бо є дуже важн іеправи. — Й. Мартинів, секр.

Двох брехунів.

Одного разу здибалися два брехуни:

Перший: Вертаю з вистави. Не повірите, що за дивоглядмашину я там бачив. З одної сторони вкинули до неї сніп пшениці; обернули раз корбою, а другою стороною виходить вам свіженька булка.

Другий: А я бачив у Ню Йорку ще ліпшу. З одної сторони всипали до машини жито, а другою вилазив пяний чоловік з фляшкою „муншайн" в руці.

Перший: А я бачив таку широку ріку, що з одного берега не видко другого.

Другий: А я був у такій околиці, де ріки такі вузенькі, що тільки один беріг мають.

— Чому не бавишся зі мною, мамо?

— Не маю часу, мушу працювати.

— Чому мусиш працювати?

— Щоби заробляти гроші.

— А наще тобі гроші?

— Щоби я могла дати тобі їсти.

По хвилинці надуми дитина каже:

— Я не голодний, мамусю.

СОН ДИТИНИ.

Підчас війни та в перших роках по війні в деяких европейських державах лікарі ствердили, що недостаточне відживлювання відбивалося на здоровлі людей, а тимсамим на здоровлі їх дітей. Зате їх здоровля поправлялося значно, коли вони спали більше. Що втратили наслідком харчу, це надолужували собі спанням. З цього видно, який важний є сон для організму людини. Але не треба забувати, що потреба сну у кождої дитини є інша. Кожна мати найкраще знає, скільки сну потребує її дитина. Коли дитина спить замало, вона стається нервова. Немовля повинно спати тринацять годин за ніч, крім того в полудне дві-три години. На третьому році життя здорова дитина (тут взагалі бесіда про здорові діти) потребує около дванацять годин сну в ночі, а дві години вполудне. Від шестого до десятого року дитина потребує около десять годин сну в ночі, а дві в полудне. Дітям до 8-го року життя треба конче спати в полудне. **Цей сон в полудне дуже покріпляє.** Коли дитина не хоче спати в день (це буває дуже часто), то казати їй „спочати", а вона з нудьги помало навикне до спання. Коли це вдасться один раз, то вже не тяжко навчити дитину до спання вполудне.

Після 10-го року життя дитина не потребує спати в полудне. Колиж дитина таки хоче спати, то треба відучувати її від того. Десять годин спання потребує дитина і на десятому році життя.

Що **сон найздоровший перед північчю, це загально відоме.** Але він лише тоді здоровий, коли **між їдою і спанням минула бодай одна година.** Повний желудок є причиною неспокійного сну. Постіль повинна бути зовсім плоска, не занадто тепло обікрита, матерац не повинен бути з пуху, бо непотрібно розгріває тіло і тимсамим ослаблює.

Перед самим сном недобре є дитині розказувати байки. Таксамо недобре, коли діти перед спанням роблять шкільні завдання. Найкраще є якої пів години перед сном пожартувати з дитиною або побалакати. Нездорово є, коли дитина спить на взнак і скорчена. Завчасу треба **призвичаювати дитину, щоби спала випростувана,** бо організм, коли тіло кілька годин скорчене, не може свобідно розвиватися. Коли дитина спить на животі, **але випростувана,** то це неє шкідливе. Ба, лікарі кажуть, що такий сон, хто зна, чи не найздоровший, бо найбільше дітей з природи люблять спати в такому положенні. Руки ловинні спочивати випростувані попри тіло, а не понад голову, бо це перепиняє обігові крови. Коли дитина спить із отвертими устами, то мати повинна дати оглянути дитину лікареві, чи не хорава на поліпа в носі або в горлі. Глибоке віддихання підчас сну, це перша умовина здоровля дитини — а таке віддихання можливе лише тоді, коли в кімнаті чистий і свіжий воздух.

Коли дитина майже нічого не спить, або спить неспокійно, то певно не виконано, котроїсь з вище поданих умовин. Покріпити може лише твердий, непереривааний сон.

Вкінці треба згадати, що все є добре спати при отвертім вікні. Коли дитина не привикла до цього, то призвичаювати її до того за літа, але постепенно. Самособою не тоді, коли дитина перестуджена. Колиж дитина спить при відчиненому вікні, то ліжечко не повинно стояти коло самого вікна, лише трохи далі. Таксамо не повинно бути найменшого протягу. Коли дитина загартувалась і спить при отвертім вікні, то не зашкодить їй, коли спатиме при відчиненім вікні навіть у зимі.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за червень 1928 року.

ВІДДІЛ 324.

Тов. Мир у Филаделфії, Па.

Жертви з каси відділу, від членів і дохід з концерту проголошено.

Дісляно від части членів	$39.00
З пушок (жертвували по $1.00: Кобильник Дмитро, Козачин Іван, Совітник і John Orice & Co.)	20.42
Разом	$59.42

За 1927 рік зложили:

Співак Олекса	$1.00
Григорчук Григорій	1.00
Зінюк Теодор	1.00

За 1928 рік зложили:

Коцюк Михайло	1.00
Григорчук Григорій	1.00
Гонта Григорій	1.00
Олійник Василь	1.00
Зінюк Теодор	1.00
Зубик Микола	1.00
Протасевич Петро	1.00
Мудрий Йосиф	1.00
Волошин Іван	1.00
Моклюк Іван	1.00
Слободян Іван	1.00
Хрупалик Марія	1.00
Гальчук Василь	1.00
Лобурак Данило	1.00
Туркот Михайло	1.00
Гудима Григорій	1.00
Бурак Микола	1.00
Ружецький Семен	1.00
Слободзян Андрій	1.00
Співак Олекса	1.00
Гливяк Михайло	1.00
Люба Дмитро	1.00
Колісник Павло	1.00
Луцик Яким	1.00
Ґелета Михайло	1.00
Яцишин Гавриїл	1.00
Ярмолик Параскевія	1.00
Матлюк Йосиф	1.00
Канюка Теодор	1.00
Пришляк Михайло	1.00
Нагумик Іван	1.00
Ґріндей Михайло	1.00
Солтанюк Нестор	1.00
Кондрацький Григорій	1.00
Максимович Петро	1.00
Липка Стефан	1.00

ВІДДІЛ 334.

Тов. ім. Івана Франка в Клівленд, Огайо.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Дісляно від членів	$9.00
Разом	$9.00
Данилко Лев	$2.00
Задерецький Микола	1.00
Бриняк Іван	1.00
Гавриляк Дмитро	1.00
Тарнавський Іван	1.00
Ярема Михайло	1.00
Гапко Михайло	1.00
Когут Михайло	50
Запоточний Йосиф	50

ВІДДІЛ 338.

Бр. св. Петра і Павла в Монесен, Па.

Жертви з каси відділу, від членів, з пікніку і з представленна проголошено.

Дісляно жертву з каси відділу	$25.00
Від части членів	7.50
З підприємства	1.50
Разом	$34.00
Міщишин Іван	$2.00
Ґльоц Кароль	1.00
Адамів Іван	1.00
Фаль Ілько	1.00
Ваверчак Павло	1.00
Крицький Іван	1.00
Гуменич Петро	50

ВІДДІЛ 358.

Тов. Згода в Клівленд, О.

Жертва з каси відділу	$——
Жертви членкинь і з забави проголошено.	
Дісляно від части членкинь	20.00
Разом	$20.00
Крашевська Анастазія	$3.00
Гречковська Бронислава	2.00
Махно Марія	2.00
Адамович Стефанія	2.00
Леміщук Наталія	2.00
Волянська Климентина	2.00
Ділай Катерина	2.00
Палівода Анна	1.00
Стахів Софія	1.00
Куць Єлисавета	1.00
Скоратко Варвара	1.00
Домбровська Емілія	1.00

ВІДДІЛ 371.

Тов. Запорожська Січ в Нюарку, Н. Дж.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Дісляно від части членів	$16.25
З пушки	4.95
Марія Остаховська (не членкиня)	1.00
Разом	$22.20
Сеньків Михайло	$2.00
Тарнавський Іван	1.00
Ковальчук Петро	1.00
Яцентий Константин	1.00
Яцентий Микола	1.00
Білоус Андрій	1.00
Будник Василь	1.00
Будник Антоніна	1.00
Шумський Олекса	1.00
Білоус Марія	1.00
Кравчук Анна	1.00
Семенюк Михайло	1.00
Стодольський Михайло	1.00
Височанський Іван	1.00
Кравчук Михайло	75
Яциковська Анна	50

ВІДДІЛ 392.

Бр. св. Петра і Павла в Сублет, Вайомінг.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Дісляно від части членів	$4.00
Разом	$4.00
Павлишин Михайло	$1.00
Гардзевич Адам	1.00
Ятковський Йосиф	1.00
Цупер Василь	50
Павлишин Іван	50

ВПЛИВ СКЛА НА ЗДОРОВЛЯ ЛЮДИНИ.

Світло має великий вплив на здоровля людини, тому прикмети віконних шиб відграють тут велику ролю. Передовсім по містах, де люде провадять більшу часть дня у замкнених мешканнях. Нині вже загально знане, що світло ділає спасенно в ріжних родах сухіт (чахотки) і рахітизму. Але проти тих недуг помагають лише т. зв. ультрафіолетні проміні. На жаль, скло, з якого роблять шиби, не перепускає тих ультрафіолетних промінів! Отже таке віконне скло з точки погляду біологічної гигієни рівняється зовсім непрозорому склови, отже для здоровля дуже шкідне. В Англії винайдено новий рід шиб, якого вже вживають до вікон у школах, шпиталях, захоронках і т. д. Шиби з такого скла перепускають ультрафіолетне проміння. Одначе таке скло дуже дороге. Тепер віденський інжинір Гавеман винайшов новий рід скла, яке має всі гигієнічні прикмети, а коштує значно менше. Годиться ще тут зазначити, що Японці не хорували на рахітизм зовсім. Ця страшна недуга стала поширюватися між Японцями щойно тоді, як в Японії почали до вікон уживати скла, замісць — як досі — прозорого паперу.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за червень 1928 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Горощак Анна.
В. 8. Шиманський Микола.
В. 22. Бень Микола.
В. 33. Броніцька Катерина, Джуган Катерина, Грицкевич Марія, Іванишин Зофія, Коцоловська Зофія.
В. 34. Швець Марта.
В. 37. Ковальчик Ева.
В. 44. Барна Зофія, Чепеляк Катерина.
В. 46. Луцак Дмитро.
В. 52. Попеляш Катерина, Забавський Іван, Забавська Анастазія.
В. 58. Кохнюк Константин.
В. 63. Бурак Петро.
В. 67. Андрушко Ксеня.
В. 73. Ревуцький Кароль.
В. 76. Зарічанський Михайло.
В. 83. Ярмолюк Микита.
В. 85. Сторошко Іван.
В. 90. Придибаш Андрій, Придибаш Катерина.
В. 94. Солодка Анна, Левицький Василь.
В. 98. Онисик Петро.
В. 109. Курник Марія.
В. 114. Бабяк Михайло.
В. 131. Матушевська Текля.
В. 133. Іванський Андрій.
В. 134. Астряб Анеля.
В. 137. Товт Иосиф, Червак Иосиф.
В. 139. Павловський Микола.
В. 147. Кобінець Олена.
В. 151. Потилицький Климент, Пилюк Марія.
В. 156. Костик Марія, Яцик Катерина.
В. 157. Кадлуб Иосиф, Совяк Андрій.
В. 161. Дуб Микита.
В. 167. Крохмальний Михайло.
В. 168. Еелнів Василь Березовський Іван, Березовська Павлина, Паньків Микола, Путікевич Василь.
В. 169. Ящон Иосиф.
В. 175. Попик Катерина, Попович Анна.
В. 176. Теклишин Параска.
В. 188. Чайковська Евгенія.
В. 202. Намісняк Юлія, Списак Марія.
В. 204. Блузняк Марія.
В. 213. Берчак Іван.
В. 218. Сорока Іван.
В. 221. Ящишин Олекса, Кузьма Юстина, Плитяк Ілько.
В. 232. Дутко Маргарет.
В. 234. Рой Іван, Рой Катерина.
В. 241. Заяць Михайло.
В. 242. Гаргай Марія, Тиньо Іван.
В. 247. Мацей Онуфрій.
В. 268. Білик Теодор.
В. 276. Галабан Анастазія.
В. 277. Максимів Михайло.
В. 292. Кміцінська Анна, Золочовська Марія.
В. 295. Курилак Катерина.
В. 300. Левицька Анна.
В. 305. Рой Олена.
В. 309. Кравчук Іван, Малес Михайло.
В. 312. Буць Франко.
В. 336. Ґбур Иосиф, Ґбур Текля.
В. 341. Сцібайло Прокоп, Сцібайло Марія.
В. 342. [illegible] Михайло.
В. 344. Геба Анна.
В. 359. Хоружей Вінцентій, Хоружей Марія.
В. 361. Шевчук Олекса, Атаманчук Олекса, Ничка Іван.
В. 364. Мураль Микола, Касян Іван.
В. 367. Костів Іван, Пукіш Мелянія, Тиран Розалія.
В. 369. Дрофич Григорій.
В. 371. Шумська Анна.
В. 385. Степанчак Стефанія.
В. 388. Коваль Стефан, Мартин Дмитро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Двуліт Василь, Пребула Павло.
В. 7. Яворська Варвара, Роговська Олена, Сенко Микола, Збрик Анна, Роговський Константин.
В. 18. Пупчик Ікон, Пупчик Анна.
В. 25. Лотоцька Д. Олена.
В. 26. Парколаб Іван Парколаб Марія, Парколаб Юрій.
В. 29. Вайна Андрій.
В. 31. Міщишин Константин.
В. 48. Семенчук Іван.
В. 62. Васіловський Василь.
В. 73. Сорочка Стефан.
В. 76. Мазій Марія.
В. 78. Кісеяшка Василь.
В. 85. Понко Іван.
В. 86. Пацюк Іван.
В. 90. Матковський Іван, Матковська Анастазія, Гребович Василь.
В. 93. Кузьма Іван, Клеменчук Катерина, Тітик Стефан, Тітик Марія, Василенко Михайло, Клеменчук Іван.
В. 100. Радочинський Микола.
В. 102. Сивик Андрій, Угрин Андрій.
В. 105. Др. Демидчук Семен.
В. 126. Низьолик Антін.
В. 147. Катулька Віцентія.
В. 149. Тобяш Иосиф, Консевич Павло.
В. 159. Шпаган Олекса.
В. 162. Бойко Петро, Мохніцький Казимир.
В. 204. Ковердович Михайло, Чучман Павло.
В. 210. Кузів Михайло, Завадовський Стефан.
В. 213. Зощак Іван, Зощак Марія.
В. 219. Нагай Онуфрій.
В. 226. Михалик Иосиф, Михалик Магда.
В. 235. Богаченко Іван, Невойда Павлина, Покорецький Ілько, Вульчак Григорій, Вульчак Марія.
В. 241. Подорожний Михайло, Подорожна Параска.
В. 268. Гемза Иосиф, Гемза Марія, Меліш Дмитро.
В. 288. Каплун Іван.
В. 301. Сливінський Микола, Сливінська Анна.
В. 305. Іваник Василь.
В. 342. Покутицький Іван.
В. 352. Шуригайло Михайло, Шуригайло Розалія, Возняк Павло, Возняк Марія.
В. 363. Королишин Василь, Кліщ Микола.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 94. Терлецький Михайло.
В. 121. Куліковський Олекса, Куліковська Емілія.
В. 167. Федчук Іван, Федчук Марія.
В. 170. Гуральчук Иосиф.
В. 206. о. Ялечко Иосиф.
В. 213. Хоптій Марія, Турчин Варвара.
В. 218. Корецька Марія, Кріль Магда.
В. 221. Ірха Петро, Ірха Анна.
В. 223. Паславський Михайло, Паславська Катерина.
В. 230. Кухтин Іван.
В. 237. Головчак Теодор.
В. 267. Гарасимишин Михайло.
В. 273. Гапа Петро, Гапа Марія.
В. 275. Швець Иосиф.
В. 324. Банах Іван.
В. 326. Кіселиця Иосиф.
В. 331. Копитко Іван, Замойський Григорій, Займоська Катерина.
В. 361. Посід Дмитро, Посід Катерина.
В. 367. Ференц Семен, Ференц Феня, Санбурський Константин.
В. 368. Веселюк Михайло, Веселюк Анна.
В. 372. Голинський Юліян.
В. 382. Радковська Ева.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 5. Мазурек Олекса.
В. 7. Костик Роман, Кот Стефан.
В. 10. Хировський Маріян.
В. 14. Лапій Василь, Лапій Ліна.
В. 18. Бодзінський Стефан.
В. 28. Мотиль Кирило.
В. 29. Ковальчик Михайло, Орлецький Іван.
В. 31. Деленко Катерина, Головач Лешко, о. Милянич Семен.
В. 34. Еванига Василь, Фрилик Микола, Фрилик Катерина, Оберц Анна, Панько Іван, Воднарчук Петро.
В. 41. Цимбаляк Василь, Цимбаляк Марія.
В. 45. Лесюк Матвій.
В. 48. Більська Марія, Кікта Ева.
В. 56. Бліщ Андрій, Емирить Данило, Проць Теодор, Тихоневич Тимко, Фрей Прокіп.
В. 63. Кирніцька Олена, Оресик Михайло, Сикута Ева, Кузіль Марія.
В. 72. Биньо Дмитро.
В. 74. Шамрей Антін.
В. 76. Дворянин Кость.
В. 81. Денці Юрій, Печериця Василь.
В. 85. Сторошко Іван.
В. 94. Біланюк Петро, Заверуха Володимир, Заверуха Зофія, Мороз Микола, Стратуляк Стефан.
В. 96. Спожарська Зофія, Спожарська Анеля.
В. 98. Курила Иосиф.
В. 110. Теплій Василь.
В. 113. Кравець Семен, Балабан Юрій, Герпко Петро.
В. 120. Возняк Андрій, Цапко Олекса, Мармура Михайло.
В. 126. Манко Василь.
В. 128. Говард Василь.
В. 130. Москалюк Семен.
В. 137. Дворожняк Стефан.
В. 138. Блазейовський Василь, Блазейовська Марія, Ціжман Томко.
В. 139. Благут Іван.
В. 142. Дорош Василь.
В. 144. Стельмах Теодор.
В. 146. Михальчук Теодор, Михальчук Анна.
В. 147. Надбережний Іван.
В. 156. Артимко Іван, Артимко Петруся.
В. 165. Коцоловський Яків.
В. 179. Михайлечко Дмитро.
В. 206. Турецька Марія, Турецький Теодор.
В. 213. Ботвін Иосиф, Хоптій Андрій, Зимяк Наум.
В. 218. Станофф Антін.
В. 220. Юган Ілько.
В. 223. Фондига Ваврик.
В. 229. Бойко Стефан, Бойко Анна, Бриндзя Стефан, Гарасим Евгенія.
В. 234. Гобер Дмитро.
В. 235. Ратич Василь.
В. 237. Коцюбан Филип, Коцюбан Розалія, Пірс Анна.
В. 243. Креденс Олекса.
В. 250. Пазда Юрій, Сленк Иосиф, Сленк Ева.
В. 253. Яців Петро.
В. 257. Седляр Іван, Маланчук Ілько.
В. 266. Климків Михайло.
В. 268. Громяк Михайло, Евчин Василь.
В. 276. Фінковят Михайло, Лабан Катерина, Васильчик Іван, Баландят Марія, Керда Анастазія.
В. 277. Папа Марія.
В. 285. Возняк Андрій, Федорчик Василь, Федорчик Бальвіна, Герчак Иосиф, Косцінський Кароль.
В. 294. Давалик Адам.
В. 304. Ридзик Онуфрій.
В. 316. Галуга Іван.
В. 336. Ковальчук Марія, Ковальчук Іван.
В. 352. Коваляк Иосиф, Ковалик Розалія.
В. 353. Шкварок Ілько, Макевич Андрій.
В. 357. Крамар Петро.
В. 364. Павлишин Яків, Павлишин Катерина.
В. 365. Остапчук Максим, Смирецький Михайло.
В. 367. Білик Марія, Попович Пелягія, Крупка Катерина, Попович Микола.
В. 373. Єсусько Текля.
В. 378. Сітак Петро, Сітак Анастазія.
В. 385. Томашевський Василь, Томашевська Христина.
В. 388. Думин Юлія, Задняк Магда.
В. 396. Якубовський Микола.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 31. Стиранка Антін.
В. 35. Перон Микола.
В. 102. Паславська Катерина, Паславський Михайло.
В. 118. Струх Іван.
В. 119. Корецька Марія, Кріль Магда.
В. 179. Пасічняк Дмитро.
В. 206. Веселюк Михайло, Веселюк Анна.
В. 213. Гуральчук Иосиф.
В. 242. Радковська Ева.
В. 276. Гриневич Лесьо, Гриневич Олена.
В. 287. Хоптій Марія, Турчин Варвара.
В. 301. Садовий Петро, Садова Текля.
В. 312. Голуб Атанас.
В. 316. Рутило Сенько, Мелих Іван.
В. 347. Копитко Іван, Замойський Григорій, Замойська Катерина.
В. 392. Кісілевич Иосиф.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Татусько Ефрем.
В. 20. Городиський Стефан.
В. 31. Васькевич Антін.
В. 81. Цілінський Віктор.
В. 90. Михайлечко Михайло.
В. 114. Сільчак Михайло.
В. 154. Ной Іван.
В. 167. Рощипка Иосафат.
В. 197. Костецький Ілько.
В. 217. Бандура Теодор.
В. 222. Сенів Юлія.
В. 245. Слабіцький Франко.
В. 295. Рафель Іван.
В. 317. Карпінецький Иосиф, Фургаль Іван.
В. 367. Пукіш Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця червня 1928 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,275
В місяци червни 1928 р. принято нових	102
В місяци червни 1928 р. принято наново	73
В місяци червни 1928 р. принято з переступними листами	35
В місяци червни 1928 р. принято з инших кляс обезпечення	7
Разом	20,492
В місяци червни 1928 р. суспендовано	136
В місяци червни 1928 р. відійшли з переступними листами	25
В місяци червни 1928 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяци червни 1928 померли	16
Разом	184
З кінцем місяця червня 1928 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,308

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	13
В клясі А.	на $ 250	400
В клясі А.А.	на $ 500	5,840
В клясі В.	на $ 750	886
В клясі С.	на $1000	12,567
В клясі В.В.	на $1500	263
В клясі С.С.	на $2000	80

НОВІ РОДИ:

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	38
В клясі О-1000	на $1000	29
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	36
В клясі Р-1000	на $1000	51
В клясі Р-1500	на $1500	—
В клясі Р-2000	на $2000	2
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	47
В клясі Е-1000	на $1000	48
В клясі Е-1500	на $1500	2
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,308

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Лудкевич Иосиф, Лудкевич Марія, Майчак Марія, Майчак Іван.
В. 8. Песик Марія.
В. 209. Сторошко Анастазія.
В. 38. Намісняк Теодор.
В. 40. Солінський Іван, Солінський Юрій.
В. 43. Городиський Іван.
В. 44. Бойко Иосиф, Глущак Роман, Сташишка Юлія.
В. 63. Хімка Иоанна.
В. 67. Андрушко Дора, Мерещак М. Марія.
В. 75. Коваль Стефан, Коваль Михайло.
В. 81. Семанюк Яким.
В. 87. Максимик Іван, Максимик Елисавета.
В. 90. Черепанин Теодор, Солоп Анна, Солоп Емілія.
В. 91. Ґресяк Геня, Маціринський Юрій.
В. 94. Вівчаровський Володимир.
В. 99. Лукач Петро, Лукач Марія Шнур Трофим.
В. 118. Майор Павло.
В. 120. Здреник Ольга.
В. 130. Лесиак Віра.
В. 131. Матушевська Анна, Матушевський Иосиф, Матушевська Зофія, Матушевська Емілія.
В. 146. Романяк Рудольф, Романяк Юліян.
В. 147. Андрухів Альберт, Попик Іван, Попик Михайло, Попик Анна, Змінка Іван.
В. 155. Лищак Стефан, Лишак Микола.
В. 160. Біловус Іван.
В. 167. Корнова Анна.
В. 176. Нетращук Іван.
В. 179. Білик Юрій.
В. 200. Гречило Олена.
В. 209. Вадяк Иоанна.
В. 218. Данильчак Иосиф.
В. 221. Канонік Иосиф, Канонік Стефан.
В. 235. Їж Иосиф.
В. 245. Рагоза Іван.
В. 268. Білик Марія, Білик Ольга, Білик Стефан, Білик Володимир.
В. 274. Ганкевич Стефан.
В. 300. Возняк Василь.
В. 310. Сторожак Іван.
В. 312. Дорош Давид.
В. 331. Глосніцький Петро, Глосніцький Михайло, Панчишин Михайло.
В. 334. Литвак Михайло.
В. 342. Позняньска Павлина.
В. 351. Борак Б. Олена, Борак А. Дорота, Ґудз Стефан, Ґудз Тарас, Судійко Анна, Судійко Олена, Судійко Иосиф, Судійко Іван.
В. 361. Лемко Ольга, Лемко Евген.
В. 367. Федорович Василь.
В. 374. Безкостій Петро, Безкостій Павло, Безкостій Олекса.
В. 384. Турко Марія.
В. 388. Соломчак Анна, Соломчак Марія, Соломчак Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Яворська Марія, Яворський Мирослав, Збрик Василь, Збрик Анна, Збрик Марія, Збрик Стефанія, Збрик Михайло.
В. 26. Парколаб Катерина, Парколаб Анна, Парколаб Текля.
В. 31. Старовецький Лев, Старовецька Елисавета.
В. 62. Василовський Василь.
В. 76. Мазій Анна, Мазій Олена.
В. 102. Угрин Анна.
В. 209. Коцаба Михайло.
В. 213. Зощак Іван.
В. 226. Михалик Магда, Михалик Иосиф.
В. 241. Подорожний Павло, Подорожна Марія.
В. 264. Тимчак Катерина, Тимчак Іван, Тимчак Михайло, Тимчак Юлія.
В. 352. Шуригайло Стефан, Шуригайло Володимир, Шуригайло Стефанія, Шуригайло Володимир, Шуригайло Иосиф.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 267. Гарасимишин Петро, Гарасимишин Стефан.
В. 273. Гаврилюк Іван.
В. 331. Копитко Марія.
В. 368. Василюк Лев, Василюк Олекса, Василюк Володимир, Василюк Евген.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Лапій Антін, Лапій Анна.
В. 31. Деленко Людвік, Деленко Ольга, Деленко Адам, Деленко Михайло, Деленко Марія, Деленко Ярослав.
В. 34. Оберц Марія, Оберц Іван, Фрилик Олена, Фрилик Володимир, Фрилик Стефан.
В. 38. Гузиляк Михайло.
В. 41. Цимбаляк Катерина, Цимбаляк Марія, Цимбаляк Анна.
В. 45. Лесюк Теодор, Лесюк Василь.
В. 56. Проць Анна, Проць Анастазія.
В. 63. Оресик Олена.
В. 73. Рунінський Іван.
В. 74. Ворик Гарольд, Ворик Петро.
В. 76. Дворянин Іван, Дворянин Василь.
В. 94. Заверуха Стефан.
В. 113. Коземчак Стах, Коземчак Стефан.
В. 146. Михальчук Петро, Михальчук Мирослав.
В. 162. Дзюба Марія, Дзюба Олекса, Дзюба Андрій, Дзюба Олена, Дзюба Геня, Дзюба Катерина.
В. 185. Яроцанин Геновефа.
В. 218. Станофф Едвард.
В. 220. Юган Іван.
В. 229. Бриндзя Анна, Бриндзя Юрій.
В. 230. Козловський Дмитро, Козловська Марія.
В. 234. Гобер Микола, Гобер Василь.
В. 237. Коцюбан Иосиф, Коцюбан Іван, Коцюбан Стася.
В. 253. Яців Іван.
В. 276. Васильчик Олекса, Васильчик Ольга, Баландят Михайло, Баландят Катерина, Баландят Олена, Керда Марія.
В. 285. Федорчик Михайло, Федорчик Марія, Федорчик Дмитро, Федорчик Анна, Федорчик Катерина, Федорчик Стефан.
В. 352. Ковалик Марія, Ковалик Іван, Ковалик Ольга, Ковалик Петро, Ковалик Володимир.
В. 364. Павлишин Евген.
В. 385. Томашевська Марія, Томашевський Володимир, Томашевська Анна, Томашевський Данило, Томашевська Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 206. Василюк Лев, Василюк Олекса, Василюк Володимир, Василюк Евген.
В. 276. Гриневич Елисавета, Гриневич Володимир, Гриневич Маргарета.
В. 301. Садовий Богдан.
В. 347. Копитко Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 29. Малищак Иосиф.
В. 44. Барна Зофія, Чепеляк Катерина.
В. 98. Онисик Петро.
В. 137. Товт Иосиф, Звізенська Розалія.
В. 148. Куфтяк Павлина, Ячник Геня.
В. 168. Паньків Микола.
В. 276. Галабан Анастазія.
В. 333. Боберський Володимир, Салтишин Марія.
В. 385. Степанчак Стефанія.

ПОМЕРШІ ДІТИ.

В. 367. Крик Василь.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця червня 1928 р. в У. Н. С. було дітий ч...	12,814
В місяци червни 1928 р. принято нових	88
В місяци червни 1928 р. принято наново	31
В місяци червни 1928 р. принято з переступними листами	8
Разом	12,941
В місяци червни 1928 р. суспендовано	74
В місяци червни 1928 р. відійшли з переступними листами	9
В місяци червни 1928 р. відійшли до повнолітних членів	13
В місяци червни 1928 померли	1
Разом	97
З кінцем місяця червня 1928 р. в У. Н. С. було дітий членів	12,844

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,024
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	820
Разом	12,844

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця червня 1928 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,088
В місяци червни 1928 р. прибуло повнолітних членів	33
В місяци червни 1928 р. прибуло дітий членів	30
З кінцем місяця червня 1928 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	33,151

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1928 р. як суспендовані або виключені за неплаченє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (липня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця липня 1928 року, то в серпни 1928 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци червни 1928 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци липни 1928 р., бо на другий місяць, то є в серпни 1928 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

437.

Мало людей, але богато роботи.

Тов. Запорожська Січ, від. 21 У. Н. С., в Бінгемтон, Н. Й., призбирало в останньому часі на Сиротинець $97.53. На сю квоту зложилися такі позиції: члени жертвували $18,00, з пушки прийшло $4.50, а з театрального представлення $75.03. Збірка від членів продовжується.

Заходами нашого відділу і при помочи добірних аматорських сил відограно в нашій місцевости дня 25 лютого ц. р. театральну виставу п. з. „Пан Штукаревич". Отсим комітет сього представлення дякує товаришам і товаришкам, котрі не є членами У. Н. Союза, за їх труд і працю у відогранню відповідних роль.

Наш відділ має всього 30 місцевих членів, а українська громада в нашій місцевости числить усього яких 150 родин. Помимо того ми доказуємо цифрами і фактами, що нам лежить на серці бажаннє прискорити будову нашого Сиротинця.

Переглядаючи викази жертв на здвигненне сеї нашої народної інституції, ми бачимо наглядно, що більші українські громади, з сотками членів „батька" Союза, осталися геть-геть поза нашим відділом...

Місцевости, де є більше відділів У. Н. Союа, повинні працювати спільно для справи свого власного Сиротинця. В тій цили треба вибирати спільний комітет для ведення ріжних підприємств на дохід сеї інституції. Не забуваймо, що в лучности сила! Як знаємо з практики, то не всі члени є охочі платити ухвалений відділом річний даток на будову Сиротинця. А з підприємством — се вже инша справа. Тут кождий учасник, чи член чи не член, жертвує. Щоби підприємство увінчалося добрим успіхом, се залежить від самих членів. Треба отже старатися, щоби кождий член відділу продавав тикети на дотичне підприємство кілька тижнів наперед, не чекаючи, аж люде куплять собі тикети при вступі. Скорим і вчасним розпродуваннем тикетів ми розголошуємо між народом не тільки саме те задумане підприємство, але й даємо публиці пізнати, що У. Н. Союз хоче заступити сиротам по українських батьках їх місце — бажає виховати їх на порядних і чесних людей.

За комітет представлення: **Т. Смик, П. Садовець, М. Ґулячок, І. Мартинів.**

Примітка Комітету Сиротинця: Декому з читачів повисших стрічок моглоби здаватися, що бінгемтонський відділ У. Н. Союза чваниться своєю патріотичною роботою. На ділі воно так не є, бо „хвальба сорочки не дасть", а добра робота сама себе хвалить. Даймо тут слово цифрам: в 1926 р. сей відділ нашої організації зложив на Сиротинець $57.25, в 1927 р. $52.30, а в біжучому році (в квітни) $97.53. — Разом ся невеличка громадка щирих людей жертвувала на народну інституцію для українських сиріт $207.08.

Чи се не заслугує на похвалу і чи не може стати гарним приміром для инших відділів У. Н. Союза, з яких кільканацять ще й доси на свій власний Сиротинець ані одного цента не дали?

Не знаю, чи можна вважати здоровим того, хто лише мріє а до діла не є здібний, хоч фізично він здоровий. А передівсім треба жити і працювати.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Практик у цілунках.

— Коли поцілуєш жінку, то вона втратить притомність.

— Не все є так. Часом навпаки. Раз я поцілував одну жінку, то вона так дала мені в лице, що я втратив притомність!

LITTLE JULIUS SNEEZER — BY BAKER

I'M GOING OUT TO LUNCH AND IF ANY BODY WANTS A PIANO, FLUTE BANJO, ETC. YOU WILL KNOW JUST WHERE TO FIND IT!

WELL JUST TO SHOW YOU ARE PICKING ANY-THING UP?

YOU LEAVE SOMETHING LAY AROUND!

WELL, FOR INSTANCE, I'LL BE A CUSTOMER AND I'LL COME IN AND SAY TO YOU — "I'D LIKE TO SEE A LYRE!"

WHY THAT'S EASY! I'D TELL HIM TO WAIT UNTIL YOU GOT BACK!